

Locuinta Redactorului

Cancelleria Redactiunii
in
Statul magistratului [L.S.
Vedeteasa], Nr. 6.Misterul secrete nu se vor
descărca numai de la corespondență
regulară și „Federatiunea.”
Având transis și republicat se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 6. martiu, 1871.

Verdictul a supr'a condițiilor de pace rusofranceze s'a pronunciat. Opiniunea publică toturorui tjerelor s'a revoltat contra asprimei vîngătoriului, precum și contra exploatarii fără considerare a preponderanței sale, carea începe a provoca despătialu și ur'a lumei civilisate. Miscalarea poporului nemtiescă, în primele sale motive naturale și nu chiaru nenobila, s'a terminat în modu, care în istoria nu va servi spre onore numelui și causei nemtiesci.

Nu vorbim despre intrarea trupelor nemtiescă în Parisu, că ci simpatiele noastre sunt prepartea acelorui, cari au tenuat acăsta intrare în totul de superflua și de una insultă aruncată în fața națiunii franceze. Nu începe nici una inițială, că celu putiu d'in respectu către incordanțile eroice și insufletirea națională a acestei națiuni s'ar fi potutu incungură una asemenea desprețuitorie ingamfata dar' în fine aceste sunt numai sentimente — înse cu tote aceste sentimente doreroase și sfâșiatorie de anima. — Înșierea pre langa intrarea triumfală în Parisu este una caracteristică a poftei de resbunare, care poate jacă ascunsă în internul unui omu temetoriu de dieu, precum e și nouul tiar prussiacu, dar' în terminarea tragediei provocată a supr'a Franciei ea este numai unu momentu idealu.

Aci nu poate fi vorba decât despre ruinarea materială a Franciei. D'in schitarea condițiilor de pace încă nu se poate judecă cu siguritate presiunea exercitată de Prusia asupr'a Franciei. E problematică că ore Alsaci'a și Lotaringia nemtiescă vor supuose contribuționei de resbelu, său celu putiu luă voru a supra li partea ce cade prete d'in detoriu de statu a Franciei; apoi nu se știe neoi acasă, că șre recuizitionile și materialulu de resbelu ocupat de prusi compută-se vă său nu în sumă ce are a o solvă Francia ca desdaunare de resbelu.

Dupa diariul prusesc „Staatsanzeiger” perderea teritoriale a Franciei prin cessionea Alsaciei și a Lotaringiei face prete 270 mile patrate cu aproape 1,700,000 locuitori. Cele mai importante tienuturi industriale ale Franciei, cele mai avute înviori de ajutoriu ale sale, cetății ca Strassburgul și Thionville, fortărețe ca Metz-ulu și nenumerațele forturi de pre lini'a Mosel'a cadu în man'a nemtilor. — Dar' si perderile territoriale se potu trece cu vederea, daca ele nu atingu adeverat'a potere a statului. Cu tote aceste înse punctul de gravitație alu păcii consiste în stipulatiunile financiare. — Franciei i se impune solvirea unei sume de 5000 milioane franci, si totu omulu si-pune întrebarea, cum va potu suportă Francia, ba însăsi Europa, marea criza provocată prin acăsta pretensiune enormă. Către acăsta suma formidabilă se mai adaugă spoi alte 500 milioane franci interesu. Cu unu cuventu tie'a e ruinata cu totul, si e forte dubiu, că ore intregu capitalulu flotant d'in Francia face va mai multu de cătu cinci miliarde.

Diariile nemtiescă au inceputu degă a vorbi despre Nemesis, dreptatea resbunatorie, carea după deuse sute de ani a ajunsu Francia pentru ocuparea Strassburgului, dar' să se feresca a nu-si face aceste idee de predominanție! Trei ani sunt unu tempu forte scurtu în vîția poporului, si cine scie, că ore pacea d'in Versail'a ajungeva temporul ce s'a statoru pentru execuțarea ei. „Republie'a nu s'a crește pericolosa”, eschiamă mai de una-di cu ironia organulu lui Bismarck „Nordd. Allg. Ztg.” Inse Emil Girardin i-a datu unu respunsu, care si-va afișe echo în tota anima francesă: „Impune-ti-ne cele mai aspre condiții, veri-ce batu jocura e binevenita, căci ea poate produce in noi numai un'a: sentimentul resbunării!”

Cu privire la conferintă d'in Londra astăzi, că Turcia si-a manifestat la tota ocasiunea doarintă d'a conciliu pre Rusia. Precum se aude, marele-veziru Aali pasi'a, pentru a nu irrită susceptibilitatea principelui Gortschakoff, a propusu

ca paragraful protocolului, care impoternicesce pre Turcia a deschide Dardanelle pentru năile straine de resbelu, să se compuna estu-modu, că să nu apara îndreptat contra Russiei. E verosimilu, că paragraful țestuianu va contine, că Port'a, la casu candu siava vedé pericolata întregitatea prin ore-care potere garanta, are dreptul a deschide Dardanelle pentru flot'a vre-unei poteri, pre carea o va chiamă sultanulu intru ajutoriu său.

Diferintă d'entre Itali'a și Tunisu, despre care amu fostu luat de mai multe ori notitia în rubric'a telegramelor, s'u complanat definitiv. Tunisulu s'a obligat a dă satisfacere deplina auditilor italiani de pre territoriulu său, si asié si d'in asta parte e delatatură fortun'a ce amenință pacea si liniscea Europei.

Beserică „S. Treimi” din Brasovu.

De multe ori se intembla, că si dreptatea ambla ratecindu, mai cu sema, daca cei ce sunt chiamati a o sustiné, ei insi-si dau mana de ajutoriu a-i impedece călea.

Tocmai acestu casu este la acăsta beserică. Tote actele fundatiunale, incepandu de la an. 1785 pâna la 1788, candu s'a deschisu beserică, dovedescu limpede, că de-si fundatorii sunt de diverse naționalități, intre cari in se majoritatea este romana, totu-si intenținea fundatorilor, ca omeni plini de pietate, n'a fostu a zidí beserică națională, ci o beserică ort. orientala pentru toti creștinii, cari se aflau atunci in cetatea Brasovului.

Impregiurările politice inse in lini'a prima, si spurcatul sentiu alu unor omeni de a exploata in interesulu loru si chiaru santele taine, au adusu cu sine, că intenținea acăsta curata a omenilor plini de spiritul creștinescu să fia totalu eludata.

Sasii, cei mai mari dusimani ai Romanilor, s'u folosiu si se folosescu pâna in diu'a de astădi de putenii Greci, cari mai sunt dreptu masina in contra Romanilor. Grecii de una parte sprijiniti de Sasi, de alta parte condusi de sentiul loru negotiatorescu, nesatosu si fără mila, rapescu la anul 1796 beserică, respective dreptul de administrare d'in manile Romanilor, firesce, numai prin inselatiunile Sasului Kronenthal, carele a datu curtii de Vien'a informații false in contra opiniunei guvernului tieri.

Acăsta nedepătate curendu s'a observat si la locurile mai inalte, si de aceea cuprinsulu decretului de susu d'in ce in ce a inceputu a fi redusu in favoarea Romanilor.

E de insemnat, că Grecii totu-de-un'a au protestat de căte ori s'a datu Romanilor dreptu la acea beserică; insolenti'a loru in acăsta privindia a mersu asié de departe, in cătu d'in partea curții de Vien'a a fostu amenintati odata cu fiscalis actio, alta-data chiaru cu disgraf'a monarecului.

Contra toturorul sbuciumărilor grecesci si sasesci in anul 1848 a urmatu unu decretu, in care se poruncesc capului besericiei a cercetă si a restituș statul quo d'inainte de 1796.

Acăsta executare se intemplă la 1868. Grecii, cari erau dedati a mulge beserică — tocmai precum faceau calugarii grecesci in România — se opusera cu tota energi'a, cu atâta mai tare, cu cătu sciau, că dispusetiunile besericescă aplicate una-dată si la beserică de acolo, i va supune controalei metropolitului si a comunității besericescă intregi, ceea ce este de totu contrariu intereselor loru scarname.

Ministrul vine in ajutoriu executiunii, inse nici elu n'a fostu mai fericit, căci Grecii i s'u opusu doi ani de dñe, fără că să-i pota face a urmă ordinatiunilor!

Ei bine! cine nu ar' face și spre a poté folosi singuru mai multe sute de milii! Cine nu va dñe, cum că respectivii sunt indemnati la acăsta resistintia chiaru de cei ce stau la carma! Se poate ca unu ministru să suferă într'o tiéra, unde dispuse de potere straordinaria, că una mana de

Pretul de Prezideratul:	
Pre trei luni	8 fl. v. a.
Pre sese luni	6 "
Pre anul întregu	12 "
Pentru România:	
prea. întregu 80 Fr. = 30 Lei	30 Lei
" 6 lune 16 "	16 "
" 3 - 8 " = 8 "	8 "
Pentru inserționi:	
10 or. de linie, si 80 or. tace'a timbrale pentru fiecare publicație separat. In locuința deschisă	20 or. de linie.
Un exempliar costa 10 cr.	

omeni să-i calce in pitiore patru ordinatiuni in aceea-si cauză?

Alta data mai multu.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintă de la 8. mart.

Siedintă se deschide la 9 ore a. m., sub presedintia ordinaria a presedintelui Paulu Somssich. — Dupa verificarea processului verbalu alu siedintei trecute deputații Ignatiu Helly, Aleș, Csányi, Michael Tancsics, Sigismundu Borilea, Ios. Madarász, Alles. Mocioni și Ioanu Vidacs prezinta mai multe petiții, cari se transmitu comisiunii petiționare.

Ios. Zsámok réthy interpellaza pre ministrul comunicatiunii, daca are cunoștinția că fluviul Waagă esundat, causandu dauna mare, si ce măsuri voiesce a lăsa, si, preste totu, daca are de cugetu a face ce-va in interesul regulării acestui fluviu?

Ministrul comunicatiunii, Stefanu Groove, respondă la intrebarea prima că pâna in momentul prezintă guvernul n'are neoi una cunoștință despre esundarea fluviului susu amintit. Cu privire la celelalte intrebări va respondă de alta-data.

Adamu Lázár urgesa a i se responde la cele patru interpellatiuni ale sale, prezintate ministrului pentru apărarea tieri, ministrului de finanțe si de interne precum si intregului ministeriu. — Se va comunica ministrilor concernanti.

Camer'a trece la ordinea dñei: continuarea desbaterei generale a supr'a bugetului ministrului de comunicatiune, si dupa una discutiune lungă se admite de basă pentru desbaterea speciale.

La desbaterea speciale titlul I se votează cu 390.580 fl.; titlul II cu 33.860 fl.; titlul III cu 332.071 fl., si titlul IV se votează cu 3.955.256 fl., primindu-se totu-una data si projectul de rezoluție alu deputatului Ludovicu Mocsáry facutu cu privire la titlul d'in țestuine, după care ministrul comunicatiunii este invitat a prezintă inca in cursul acestui anu unu proiect de lege relativ la administrarea drumurilor d'in tiera.

Siedintă se inchiaia la 8 ore d. m.

Siedintă de la 4. mart.

Siedintă de astă-di se deschide la 10 ore a. m., sub presedintia ordinaria a presedintelui Paulu Somssich. — Dupa verificarea processului verbalu alu siedintei precedente, si dupa prezintarea mai multor petiții, cari se transmitu comisiunii petiționare, presedintele comunica, că presidiul camerei representantilor d'in Austria l'a recerat a-i tramite in schimb actele camerei ungurescă. — Se accordă.

Ernestu Simonyi invita presidiul a se pune in una asemenea comunicatiune si cu parlamentul francesu, englez si nemtiescă. — Presidiul va face pasii necessari in acăsta privindia pre calea ministerului comun de externe.

Dupa ace'a presedintele comunica, că a primitu unu telegramu prin care i se face cunoscutu trecerea d'in vietă a deputatului Andreiu Kaldrovis. — Camer'a si-emprime protocolarul condolini'a pentru acăsta perdere. — În fine comunica, că deputatul Augustu Pulszky e verificat definitivu, de-ora-ce terminul legalu de 30 dñe a expirat degă fără ca să se fia prezintat proteste contra alegorii lui. — Deputatul Alberta Török se imparte in secțiunea a trei-a.

Camer'a trece la ordinea dñei: raportul comisiunii petiționare. Raportorii b. Franciscu Fillembau și Massim. Urmenyi relateaza in privindia mai multor serie de petiții, despre cari parte se iè actu, parte se transpunu diferitelor ministerie.

Urmează continuarea desbaterei speciale a supr'a bugetului ministrului de comunicatiune, si titlul V. se votă cu 397.223 fl., era titlul VI. in suma de 82.120 fl.; si cu acăsta recerintele ordinare sunt deliberate definitivu.

Se punu in desbatere recerintele extra-ordinare. Titlul I. constatatoriu d'in 14 rubrice, e preliminatu cu 1.335.500 fl.

Danilu Irányi afișe de prămica sumă preliminată pentru construirea drumurilor; dar' cu tote aceste o accepteză, in se invita guvernul a elabora si prezintă camerei

cătu mai curundu unu planu sistematicu despre construirea drumurilor d'in tiera.

Sigismund Borlea, amintindu starea cea miserabila a drumurilor d'un comitatul Zarandu, si-esprime parerea de reu că pentru repararea drumurilor d'in acestu comitat nu s'a preliminatu nemică in bugetu, d'in care causa intreba guvernului, ce voiesce a face pentru delaturarea acestui reu?

Secretariulu de statu c. Szapáry spune, că pentru drumurile comitatense s'a preliminatu 200.000 fl., si că una parte d'in acăsta suma se va intrebuită pentru drumurile d'in Zarandu.

Stef. Paulovits presinta in numele său si in alu mai multor deputati d'in comitatul Bacică unu proiectu de resolutiune, dupa care guvernul este invitatu a primi in bugetu sum'a necessaria pentru construirea unui drum de la Zambor către Neoplant'a. — Se va comunică guvernului.

In fine camer'a voteza titlulu d'in discusiune, precum si rubricele 1—4 d'in titlulu II, preliminatu cu 2,591.000 fl.

Siedint'a se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedint'a de la 6. mart. 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedint'a de asta-di a camerei deputatilor la 10 ore a. m. — Dupa ceterirea si verificarea processului verbalu alu siedintiei d'in urma se presinta mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Michaiu Tancsics interpelleaza pre ministrului cultelor si alu instructiunei publice in privint'a cumpărării unei părți d'in claustrulu servitilor d'in Pest'a. — Interventiunea se va comunică ministrului concerninte.

Colomanu Széll pune pre biuroulu camerei raportul comisiunii finanziare despre modificatiunile si amendamentele facute la bugetul ministrului de culte si instructiune publica. — Raportul se va tipari si pune la ordinea dilei.

Raportorele comisiunii petitiunarie, Macs. Ürményi, presinta doue liste de petitiuni deliberate. — Se voru tipari si pune la ordinea dilei in siedint'a de sambata (11. martiu).

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dilei: continuarea desbaterei speciale a supr'a recerintelor estra-ordinarie ale ministrului de comunicatiune, si se voteza rubricele 5—6 si 8—16 d'in titlulu II, era rubrica 7 d'impreuna cu tote amendamentele se lasa in suspensu. — Titlulu III, preliminatu cu 23,000 fl., se admite fara observare, si cu acăstă recerintele estra-ordinarie sunt deliberate definitiv.

Se pune in desbatere partea a trei-a a bugetului, despre construirea căilor ferate, si titlulu 1, directiunea reg. ung. pentru construirea căilor ferate, se voteza cu 357,177 fl. — Titlulu II, construirea căilor ferate, se voteza, dupa una discutiune viua si lunga, cu 22,035.320 fl. — Cu privire la venitul căilor ferate, constatatorul d'in 1,195,400

fl., comisiunea financiară propune să se induca in bugetul ministrului de finanțe. — Se primește.

Urmează desbaterea a supr'a titlului III., regularea Dunarei de la Pest'a, preliminatu cu 2,060.000 fl. Sum'a cestiuata se va acoperi d'in imprumutul de 24 milioane.

Cu privire la titlulu d'in cestiuata comisiunea financiară presinta unu proiectu de resolutiune, relativ la planul si erogatiunile necesarie pentru lucrările regulării Dunarei.

Dupa una discutiune scurta camer'a admite titlulu si propunerea comisiunii susu indicate, si cu acăstă bugetul ministrului de comunicatiune e deliberat definitiv.

Se pune in desbatere projectul de resolutiune alu deputatului Franciscu Hazzan, relativ la infinitarea mai multor magazinu pre malulu Dunarei de la Pest'a si se primește.

Urmează la ordinea dilei projectul de lege alu ministrului presedinte, relativ la sporirea cu 80,000 fl. a fondului de dispositiune, si se primește.

Siedint'a se inchiaia la 2¹/₂ ore d. m.

Nr. Cons. 103. 1871.

Cerculariulu

Prea Santei Sale parintelui arci-episcopu si metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a, emis u in cau'a convocării sinodului arcidiecesanu greco-oriental.

Preacinstitoru Parinti Protopopi si Administratori protopopesci, cinstitei Preotimi si întregului nostru popor credinciosu d'in archidiaconesc Transilvaniei de relegea ortodoxa-resaritena, puce Voe si daru dela Dumnedieu Tatului si dela Domnului nostru Iisus Christos!

Dupa-ce beserică nostra d'in provinci'a mitropolitana a Transilvaniei si Ungariei cu ajutorul lui Dumnedieu a devenit la acea stare favoritoria, ca in conformitate cu canonele besericesci să pota tine regulat in totu anulu odata sinode eparchiali, unde representantii clerului si poporului credinciosu să se adune, spre a se consultă a supr'a trebelor besericesci, scolastice si fundatiunali ale eparchielor sale, vinnu, iubitilor, a convocă priu acăstă pre deputatii Vostri, alesi d'entre preoti si d'entre mireni, la Sinodul arcidiecesanu anuale, ce in intielesulu §. 89 alu Statutului organicu se va tine la Dominec'a Tomei, carea in anul acestu-a este diu'a de 4. aprile c. v., aici in Sibiu la Archiepiscopia.

Acăstă aducundu-vi-o la cunoscintia, Iubitilor, vinu totu-deodata a Ve provoca, ca in cercurile aceleia electorale, unde deputatii alesi său au reposat, său au depus mandatul loru, său d'in vre-o cau'a alegerea loru nu s'a verificat d'in partea sinodului arcidiecesanu d'in urma, acolo prin comisarii respectivi ecclasticu său mirenesci, denumiti spre acăstă priu cerculariul meu, dto 22. ianuaru 1870, nr. Cons. 18., să se iè mesurele de lipsa, spre se a face alegeri noue, urmandu-se la acăstă intru tote conformu §§.

"professi" pre trépt'a cea mai inalta, inse abiè căte diece intr'unu cenobi, si totu omeni unulu ca unulu. D'in acesti "professi" generariulu denumiā missiunari in tiere pagane-sci, luptatori in contr'a ereticilor, regenti in coloniele ocupate si subjugate de iesuiti, spirituali pentru familiele mai multor suverani catolici, delegati de ai papei in misiuni diplomatici, assistenti pre langa generariu in Rom'a, egumeni său provinciali, cum se numesca in apusu, rectori de collegiu, etc. Numai primirea unei functiuni de mare importantia Ignatius Loyola o interdise strinsu iesuitilor săi pentru totu-de-un'a, adeca: neci unu iesuitu nu se poate face episcopu; se intielege inse de sine, că acea functiune nu era compatibile cu orb'a supunere la unu generariu.

Drepturi si privilegie mari au cascigatu iesuitii de la pap'a pana in an. 1546, cu tote acestea cine ar' crede! acele drepturi cunoscute pana aci sunt cu totulu aruncate in umbra prin celea cascigate totu de la pap'a Paulu III. in bull'a cea famosa d'in 18. octobre 1549. Nu fara cuvintu iesuitii numira acea bulla Magna Charta a societăii loru. Eca in securtul cele 22 de puncte d'in acea bulla.

1. Potestatea absoluta a generariului societăii iesuitilor se intinde preste membrii ei de tota categori'a, inca si in acele casuri, candu insu-si pap'a le-ar' fi commisii vreuna afacere si i-ar' fi comandat in vre-una missiune.

(Să bagămu bine de sema, că cu acestu punctu votul alu patrulea fù paralisat, potestatea papei se imparti cu a generariului iesuitilor, ba mai multu: generariulu cascigă dreptul de a contramanda chiar' dispositiunile luate de pap'a!)

2. Neci-unu iesuitu să nu cuteze a primi demnitatea de episcopia fara espress'a concessiune a generariului, si neci insu-si generariulu fara concessiunea conventului, sub grea pedepsa.

3. Pentru ca să se pota exercita cea mai strinsa si mai apriga disciplina, dela regulamentele societăii nu se pota luă neci-decum appellatiune la neci-unu felu de tribunale sau auctoritate, si nimene pre lume nu pota deslegă pre neci-unu iesuitu de obligatiunile lui.

4. Neci-unu episcopu, arci-episcopu său patriarcu nu

87—91. ai Statului organicu. Mai departe, fiindu-ca ar dieces'a pre langa tota economia si conștiintă a administrației a averei sale inca nu se află in acea stare fericită ca să pota dispune de unu fondu anumit pentru acoperirea speselor sinodali. Ve poftescu, iubitilor, ca si acum faceti colecte in parochie singuratico pentru intempiile cheltuielilor sinodului, si sumele adunate să se admittă treze prin Preotii si Epitropii besericesci la PP. protopop tractuali, ér' prin acesti-a, pre langa consemnatarea acum si relatiune d'in parte-le, la Consistoriul archidiecesei celu multu pana la Dominec'a FloriMoru, asigurandu-ve, precum pana acum, asié si de asta-data vi se va dă de partea Consistoriului socotela publica pana la unu cruce despre acesti bani.

In fine provoco comisiunile esmise in sinodul lui 1870, ca să pregătesc lucrările, ce li s'a incredintă astfelui, incătu inainte de deschiderea sinodului să le poată prezenta Presidiului.

D'in siedint'a consistoriale tienuta la Sabiu, in februarie 1871.

Alu Vostru alu toturor

de totu binele voitoriu

Archiepiscopu si Metropolitu

Andreiu, m. p.

"Tel. Rom."

Graeciu, martiu 1871.

De la cunoscutia adunare d'in Sissek, la carea participă toti Slavii austriaci, si unde se decise formarea unei programelor după care se să lupte tōte națiunile nemultumite austriace, dijornalistico slava mai cu tōta ocasiunea se ocupă de acăstă cestiuare pră interesanta. Cu asemenea energie lucăsi conductori elementului slavu pentru lafrea si inbracisarea acestei idee.

Pentru stabilirea unei programe politice comune este de cea mai pipaita necesitate una conferintă, la care a participă Croati, Serbi, Slovaci, Slovenii, Romanii si Dalmatini, si care, pre langa statorarea unor puncte după cari vor avea tote națiunile nemultumite a portă una luptă comuna, punându umeru la umeru contra dualismului present și contra ori-carei forme de guvern, ce nu ar' recunoaște deplin'a egalitate si adeverat'a libertate a toturor poporilor Austriei, si deplin'a autonomia si independentia lorilor sale, — va avea a forma unu comitetu permanent care ar' avea să edde totu odata si unu organu internațional, pentru aperarea intereselor toturor acestor popoare superioare.

Dijornalistico slava a si esfă cu proiecte pentru tineretă acelei conferințe. Cu privire la tempulu convocării numerelor conferinție, tōte diuariile se unescu ca acelu-a să se stătoresc pre prima-vera; ér' despre locu divergeza: unele sunt pentru Vien'a, altele pentru Pest'a, si anume Slavii Cisleitanii sunt pentru Vien'a, ér' Croati si Serbi pentru Pest'a, "Zastava," organu serbescu, se unescu cu ori-care d'in aceste doue locuri.

pōte poruncă nimicu la neci-unu iesuitu in neci-unu felu de afacere; era daca unii d'in ei aru luă asupra-si de bunevoia loru indeplinirea unor afaceri ecclastice, neci atunci n'au să stăe sub jurisdicția arcierescă, ci de a dreptul sub cea iesuitica.

(Acăstă decisiune cuprinde una nouă insultă asupra arcierilorlor.)

5. Generariulu său delegatii săi au potestatea de a deslegă de ori-ce peccatu, fara-de-legă, crima, inca si de anumite si de ori-care censure si pedepse, atât ecclesiastice, cătu si politice (mirenesci), pre ori-ce iesuitu, pre ori-ce novitii si pre ori-care frate secalariu, afara numai de casurile prevedute in bull'a papei Sixtus IV.

(Privilegiu fōrte infriociatul acestu-a si fōrte favorabil pentru toti banditii, asasinii, perjurii, adulterii tetru-narii falsificatorii, etc.)

6. Neci-unu iesuitu să nu cuteze a-si marturisi peccatele sale la vre-unu altu preotu său calugaru, decătu numai unui spiritualu anumitul d'in societatea loru; neci să incumeze a trece la vre-unu alta societate monastica sănătăsă espress'a concessiune a generariului. Cei carii aru lucra in contr'a acestei decisiuni, voru fi persecutati, escomunicati, arestatii si incarcerati ca ori-ce desertori, era auctoritățile profane voru fi obligate a dă generariului in asemenea casuri asistentia armata.

(Acăstă decisiune are scopulu de a preventi ori-ce trădare a secretelor societăii.)

7. Toti membrii societăii, tōte averile, veniturile si ori-ce posessiuni ale loru sunt scutite de ori-ce jurisdicție inspectiune si potestate a episcopilor si arci-episcopilor, si stău sub protecția exceptiunile a scannului Romei.

8. Toti iesuitii hirotoniti au dreptul de a face officiul divinu nu numai in beserică, ci in ori-care altu loc, inca si in tempulu vre-unui interdictu papescu, adeca in casuri, candu căte unu tenu tu să tiéra intrega stă sub anumita cea mare, candu tōte besericile trebue să se închise.

9. Neci unu arcieru său prelatu nu pōte escomunică (anatemisa) pre neci-unu iesuitu si neci pre amicii loru.

10. La toti creștinii li stă in voia a merge la beseri-

F O I S I O R A.

Scurta istoria a societății iesuitilor.

(Urmare.)*)

In an. 1546 Loyola si-reorganiză d'in nou societatea. Ace'a-si pana atunci era compusa numai d'in novitii si d'in asié numitii profesi, adeca membrei actuali, cari au depus juramentul pre patru voturi. Dara fiindu-ca planul său era ca să formeze una armata întrăga, in proporția in care se imultiă numerul ostasilor săi, venia in periculu de a-si vedea demasate planurile sale secrete, după cari si propuse a purcede atătu facia cu paginii, cătu si mai ales cu protestantii si cu cristianii orientali. Asié elu si propuse, ca in clasăa "profesilor" să inainteze pre forte puterni, si intre acesti-a să fie numai cei destepți, zelosi, curiosi, determinati a trece priu focu si prip apa, cum si tinenitori de secretu. De aici se nascu classificatiunea următoare: Novitii, adeca studenti primiti de proba pre căte doi ani, in care tempu erau supusi la totu felul de occupații grele, umilitorie si adesea forte urtiose, in spitalie si pre aera. Dupa doi ani de proba novitii se repasiă, său jură pre cele trei voturi, (că alu patrulea era numai pentru profesi). D'in novitii se denumiă asié numitii Coadjutoare, in calitate de professori, rectori, predicatori, spirituali, etc. Acesti-a se numiă si "Coadjutoare saeculare", său cum amu dñe, frati nechalugari, d'in carii se alegeau economi si administratori pre la collegie, pre la casele numite a le profesioni, adeca cenobie iesuitice. De multe ori inse onorea de Coadjutoare saeculare se dă si altoru omeni de rangu inaltu, carii se numiă si "Confoederati", "Affiliati", său cu batu-jocura: iesuiti in haina secură, său iesuiti ex voto; si iesuitii se laudă, că de eccl. imperatulu Ferdinandu II., cunoscutu de unu tieranu infriociat, si regele Francie Lujdovici XIV, cum si alti multi barbati de rangu inaltu, s'au renenumarati intre iesuitii seculari. In fine au fostu iesuitii

*) Vedi Nr. 19, 20 si 21 ai "Fed."

Cutediu a atrage atenția conducerilor români, și în specie a Romanilor din Ostrunguri, ca să îmbrăciseze această idee, să se concentreze toti pre asta cale, căci astfel lucrandu cu totii, având aliați pre langa dreptate și dreptu încă și stată națiuni asemenea asuprute și nemulțumite, înse totă poternice, vomu vedé mai curențu realizandu-se dorințile și aspirațiunile noastre românești, vomu fortă mai întări triumful sănătăi noastre cause.

Cu finea anului trecutu a începutu a apără aici sub redacțiunea lui D. r. Hypolit Tauschinski o foia semi-lunară „federalistică”, cu numire „Volksbote,” a carei deviză este democratism.

Atragu atenția onor. publicu română a supră acestei foie, după mine, de mare interesu nu numai pentru articolii politici și sociali, ci și pentru scările ei filosofice și științifice.

Pre bas'a promisiunei lui redactore alu acestei foie de a publică ori-ce articolii aperatori ai cauzei Romanilor, cred că mi implinescuna sacra determinația, daca atragu atenția publicistilor români a supră acestui organu germanu, ce ni offere colonele sale pentru aperarea interesașorū nostrū naționale. Speru că publicistii români voru întrebuită cu caldura și multumire acăstă oferire nobila și amicabilă cu atătu mai vertosu, cu cătu nōe ni lipsescu organele în limbe straine, prin cari să ne potem aperă interesele vitale, să ne latim caușa nostra în tote părțile și să o familiarizăm lumei civilisate, ce ni-o cunoște reu, fiindu informata numai de inimicu nostri.

Foia amintita spăre de două ori în luna, în 1. și 15., pretialu impreuna cu portulu postale este pre cuartalul 42 cr. v. a.

Adress'a : Redacțiunei : Iacominiplatz, nr. 18.

Publiu.

Economie

(Sistemele de agricultură la Români. *)

Că să potem portă economia de vite cu ce-va venit, e necesariu că și balegariul loru să-lu prefacem in bani.

D'alțmintre, că balegariul, e pentru agricultură unu tezauru, că fără de elu productiunea scade si e cu nepotinția avențarea agriculturii, amu mențiunatul mai a dese ori; ba amu si atătu prin numeri, cătu de mare trebuie să fie cantitatea de balegariu, care să pota reinforce cantitatea materielor nutritorie ale pamentului ce s'au consumat si suptu prin plante și fructe, înse nu amu spusu, carea ni este baza, candu dicem: pentru cutare său cutare fructu,

*) Acestu tratatu economicu atătu de interesantu, a căruia publicare o incepuram inca in anul trecutu, fără d'a o potă termină d'in caușa abundanței materielor, se va continua în Nrii prossimi ai acestui diurnalul. Pentru a nu perde firul, indreptăm pre lectorii nostri la Nrii 89, 90, 91, 93, 100, 101, 103 si 107 ai „Federat.” din anul 1870.

la cutare său cutare pamentu, trebuie să dămu atătea său atătea centenarie de balegariu. Deci, in urmatorile săre vomu areă atătu motivele cascigate prin sciinția și pracse, cari au servit de base la calcularea si prețuirea balegariului, cătu si motivele, pentru ce trebuie ingrasiate, d. es., locurile pentru grâu mai tare decătu cele pentru ovesu, etc.

Ingrasarea pamentului pentru plante e atătu de necesară, pre cătu e de necesariu unu nutretiu bunu pentru întreținerea animalelor. Aci este înse de mare importantia pentru economia a scă, că cerințele plantelor in privința dezvoltării si formarei loru sunt diferențe, căci sunt plante, cari sugu pamentul forte multu, altele mai pucinu, ba unele lu ingrasia chiaru; economul trebuie deci să cunoască tote insușirile plantelor sale, ca asi să le pota împărtăsi mai bine si să pota scoate celu mai mare venitul d'in pamenturile sale.

Dupa multe experiențe si calculi, agronomii au clasificat plantele economice asi: intre plantele ce storeau pamentul de totu tare se numera: canep'a, inulu, cucurudiu, maculu, curechiulu, etc.; in ordinea a dou'a urmează: rapiti'a, grâul, tabaculu, bobulu, ordiulu de toamna, etc.; de ordinea a trei-a sunt: baraboi (cartofi, mere său pere de pament), secar'a, ovesulu, ordiulu, etc.; intre plantele, cari crută pamentul, se numera: mazarea, linte, hrisc'a, mazerichea, etc., cari numai atunci sugu pamentul, daca se lasă pâna se coacă, era daca se coșescu verdi, nu numai că nu lu sugu, ci inca lu ingrasia; intre plantele cari ingrasia pamentul egal cu 90—120 centenarie balegariu după jugeru sunt: multe soiuri de trifoiu si esparset'a, daca stau pucini ani pre locu; in fine, forte ingrasatoare (egal cu unei gunoieri de 135—195 centenarie balegariu la jugeru) sunt: lucern'a, esparset'a, daca stau pre unu locu mai multi ani.

Sunt si pamenturi cari, fără d'a fi ingrasiate, ni dau recolte bune; acăstă o scie fia-care economu. Acăstă grăsimi ce pamentul o are de la natura, e avută sa propria, in mai mare său mai mică măsură!

Economul bunu, ca să pota procede cu siguritate in semenarea fruptelor sale spre a-si cascigă venitul dorit, trebuie să cunoască atătu poterea naturală, carea se afă inchisă in pamenturile sale, cătu si cea artificială produsa ingrasare. Cunoștința sigură in acăstă privință se poate cascigă numai prin una analize chimica. Prin asemenea analize să dovedită că, in genere, poterea său grăsimă naturală a pamentului se suie de la 1—5%. Thaer, parintele agriculturii germane, a pusu urmatorul principiu fundamentalu: „Poterea nutritoria a pamentului, absorbită de plante si mai alesu de cereale, e egale poterei si materielor nutritorie a le bobeloru recoltate.” Ebert dice: „Nu pota fi a nevoie a cantări său măsură poterea nutritoria a pamentului necesaria pentru producție, si a scă apoi, cătu nutrementul a mai remasă in pament; spre acestu scopu trebuie să luăm de base principiul enunciatu de Thaer, că: cantitatea recoltei e egale cantității materielor nutritorie a le pamentului său poterei supte d'in elu; că (sub impregiurări egale) recoltă unui locu să in acea-si proporție cu recoltă altui locu in carea să si

cantitatea materielor nutritorie a le unui pamentu comparaundu-se cu altu pamentu, si, in fine, că unu pamentu a perduat atătea materie nutritorie, pre cătu de mare e poterea, valoarea grauntierelor său recoltei cascigate de pre elu.”

Vomu avă unu ce sigură, daca vomu consideră poterea nutritoria a fruptelor principali; analizele facute de mai mulți chimici arată că:

100 lb. grâu in bobu contineu	83,46 lb. mater. nutrit.
, , secara , ,	70,80 , ,
, , ordiul , ,	65,73 , ,
, , ovesu , ,	63,46 , ,

Si, daca vomu luă ca unitate se cără si vomu dîce că e egale 100, atunci proporția celorlalte fructe sătăcișă: grâul 127, ordiul 80, etc., prin urmare se poate dîce, că materiele nutritorie, d. es., a 12 banitie secara sunt egali $9\frac{1}{2}$ banitie grâu, egali 15 ban. ordiul, egali 24 ban. ovesu, său in astă proporție se sugerează poterea pamentului.

Leguminosele absorbu materie mai că și grâul si secară, înse, după experiențele facute, se dîce că leguminosele, cari s'au lasat să se coacă, sugu numai diu-mătate d'in materiale trebuintioase pentru secara, și acăstă d'in caușă că ele tenu pamentul umbră; prin saparea loru, pamentul casciga; dar mai alesu pentru insușirea ce au d'a atrage multe nutrimente d'in aeru prin foile loru cele dese, si, in urma, prin radăcinele si cotorele ce reamană pre locu, se inapoeiază pamentului multe materie.

Erburile, daca se coșescu verdi, nu absorbu poterile pamentului, ci lu inavutiesc; ingrasarea ce ele aducu se poate consideră egale fructivității ce pamentul casciga prin ogorire.

Economii calculatori s'au îngrăditu d'a astă una unitate pentru mesurarea poterii ce se sugă d'in unu locu si a poterii ce cutare pamentu casciga prin ogorire; ei au împărtășit materiele nutritorie in grade, si, conformu experienței, au statorit că secară sugă d'in pamentu 30 grade materie nutritorie; că, prin una recoltă de grâu său cencuru, pamentul se seca cu 40 grade; că ordiul sugă 24, ovesulu 18, leguminosele 15 grade materie nutritorie; eră poterea ce atare pamentul casciga prin ogorire este egale 10 grade. Totu asi potemă astă că, spre exemplu, daca 1 jugeru de pamentu ni da una recoltă de 30 banitie secara (afara de sementia, carea nu se pune in socotela, pentru că ea posiede atătuă potere incătu să se pota reproduce), conformu proporției arătătoare, 1 banitia de secara (socotindu-se si paiele de pre cari să a recoltat) are trebuită de 1 gradu materia nutritoria; 1 banitia grâu reclama $1.33\frac{1}{2}$, 1 banitia ordiul 0.90. 1 banitia ovesu 0.60, 1 banitia leguminose 0.50 grade materia nutritoria.

Pamenturilor, cari nu s'au storsu de totu, ci mai au atătuă potere incătu, fără a se găsi să a se lasă ogore, aru potă să ni dă una recoltă bunisioră de ovesu, ajungă a li se redă materiele ce li lipsescu, după proporția susu memorata.

Este probatul prin experiența si încercări, că 4 centenarie balegariu bunu si plinu de mustu au atătea materie

cele iesuitilor si a primi dela ei administrarea sacramentalor, era parocii locului să nu ceteze a reclamă in contră acestei măsuri.

(Sementia de cele mai inversiunate ostilități intre clerul de miru si intre iesușii).

11. Toti arcierii sunt obligati a hirotoni de preoti pre toti iesușii, căci li se voru prezenta loru spre acelu scopu.

12. iesușii, avându concesiunea generariului loru, potu merge in tierele si tienurile excommunicatilor si schismaticilor, cum si la eretici si pagani, si potu conversa cu ei.

13. iesușii nu sunt obligati a vizită monasterie, neci a indeplinif servitie eclesiastică, potu fi dispensati dela inspectiunea monasterilor de calugaritie.

14. iesușii nu sunt obligati a dă dieciuăla d'in veniturile dominielor societății la nimeni pre lume, si neci chiaru papei.

15. Donationile căte se facu societății (si cari se multă preste mesura) de către domnitori, principi, grafi s. a., cum si case, biserice, colegie, căte se edifica pentru dins'a, se considera ca confirmate de pap'a d'in momentul transpozitiei tocmai si in casu, candu acea confirmatiune nu ar urma.

16. Toti arcierii sunt obligati a consacra bisericele si cimeteierele iesuitilor fără neci una resistență. Neci unu arcieru să nu ceteze a conturbă pre iesușii in proprietățile loru.

17. Generariul si cu concessiunea lui toti egumenii si vicarii loru sunt auctorisati a primi in societatea loru, a hirotoni de preoti si a aplică la totă oficiale si servitiele societății pre ori-ce individi aru fi nascuti d'in adulteriu sau incestu (preacurvia si rudenia de sange,) cum si pre ori-car criminali, afara numai de omicidii, de bigami si de castrati.“

18. Acei-a cari voru cercetă una-data pre anu vre-una biserica său vre-unu altu locu sacru, care se va fi afisandu in proprietatea societății, si va fi anumită de către generariu, si-casciga iertare perfecta de totă peccatele loru, intocmai ca pre tempulu vre-unui iubileu d'in Rom'a.

19. Generariul are potestate de a trimite professori

de teologia d'intre iesușii și la origine care univerzitate, fără a-i pasă de nimeni pre lume.

(De aici se nascură cele mai inversiunate lupte intre iesușii si universități, cari tienura pâna la desfășuirea societății.)

20. iesușii, cari mergu ca missionari in tierele paginilor, casciga dreptulu de a deslegă inca si de peccatele si crimele aceleia, cari in bull'a numita „In coena Domini” sunt rezervate numai papei: preste acăstă ei i potu face si servitiu episcopal cu in modu provisoriu, pâna candu pap'a va tramite acolo episcopu.

21. Generariul este auctorisatu a primi in societate ori căti coadjutori va astă elu cu cale.

22. Acestu punctu cuprinde anatem'a cea mare a supră tuturorui personalor, atătu eclesiastice, cătu si politice, cari aru cetează vre-una-data a conturbă pre societatea iesuitilor in drepturile si in privilegiile sale.

Cu acăstă bullă lumea întrăga fă data cu totul in potestatea iesuitilor. Successoriul lui Paulu III, adeca Iulius III, prin bull'a sa d'in 22. oct. 1552 confirmă d'in nou totă acelea drepturi si prerogative extraordinare a le desu numitei societăți, ba inca le si mai immulti cu unele.)

Să dicem asi, precum si este in adeveru, că Ignatius Loyola cu societatea sa pâna in an. 1549 său in numărul rotungu, 1550, numai cătu si-incercă poterile, facu diverse experiente, si-immulti, organiză si regulă armat'a sa pre basea drepturilor cascigă, era de atunci inainte se incepă adeverat'a ei activitate in stilu mare, nu numai in Europa si anume in Itali'a, Portugali'a, Spania, Francia, Germania si Anglia, ci si in Asia, in Afri'ca si in America, unde fundă si unu statu, adeca Paraguay, care pre

*) Tote bullele, brevile papali, statute, legi, regulamente, porunci de ale generariului societății iesuitice se vedu adunate in cartea titulata „Corpus institutorum societatis Jesu in duo volumina distinctum etc. Antverpiae, 1702. Apud Joannem Meursium. Aceea-si carte, inse mai inavută cu unele lucruri, s'a retiparit in due tomuri 4° la Praga in an. 1756. Era incepută numai iesuitilor, că se tinează in mare secretu, pâna ce in an. 1761 unu exempliaru li scapă d'in măni.

atunci aveă cinci sute de mii locuitoru. Intr'aceea scopulu nostru nu potă fi aici, ca să ne ocupăm de activitatea cea cumpălită a iesuitilor d'in fia-care statu si provincia, ci vomu căntă să ne restrințeștem numai la acea parte a istoriei loru, care a decursu său in vecinătatea noastră, său chiaru intre noi. Inse si mai inainte de a ne ocupă tocmai si cu acea parte a istoriei loru, care se reduce si la fatalitatea noastră, vomu premite in data aici intrebarea, de unde in dilele noastre atătuă ura si urgia a supră societății iesuitilor? Se pot ore explică acea ura numai d'in doce cause, adeca d'in diferențele confesionali, si d'in spiritul templului nostru?

Să ne respundă era-si totu istoria, si să se spuna ea mai inainte de tote:

Care a fostu moralitatea iesuitilor, cătu si in practice.

Este si remană unu adeveru eternu, că potestatea absolută, nelimitată de neci una alta potere, este forte seducătoarea la excese de potere; era excesul poterii mai curându său mai tardu submină si ruinează prepotitorii poterii. Intocmai patise si societatea lui Ignatius Loyola. Ea desvoltă una energie extraordinară si se subciumă atătu de multu, pâna ce puse mană pre potestatea absolută cu scopul de a corrigă morală lumii a face una turma si unu pastoriu. Si care fă consecința ultima? Fă aceea, că inşa-si societatea iesuitilor cadiu in abisul crimelor celor mai infricosate, pentru că membrii ei si-difseră: scopulu să fie sacru, de midiu-loce să nu ni pase, in acelea să nu fim alegatori. Apoi cu natură omenescă, apoi cu debilitate ei, apoi cu luptă fantastica in contră unor legi eterne si in eternu sacre ale naturei, unde era să o scota iesușii pâna in fine pre acăstă cale? Ecă unde o scosera.

(Va urmă.)

nutritorie, în cătu sè producă 1 banitia (20 cupe) secara; asemenea este constatata că, precum diseram mai susu, pamentul lasatu ogoru casciga în unu anu atât'a potere căta i-aru poté dă 40 centenarie balegariu, adeca 10 grade, luandu 4 centenarie balegariu egali 1 gradu.

Avendu acésta propoziune de base, este lesne a calculă, cum se pote marí séu potentia poterea producatoria séu fertilitatea pamentului.

Renumitulu agricultor germanu H l u b e k ni dă desluciri si mai clare despre capacitatea pamentului de a produce, despre cantitatea productiunii in genere, despre marimea rescoltei ce se pote cascigá de pre unu jugeru de pamentu, despre materiele nutritorie ce dizeritele plante su-gu d'in pament si cari sunt a se inapoiá, daca voimur a-i conservá fertilitatea, despre cantitatea balegariului prin carele se potu inapoiá aceste materie, etc., etc. Ori cătu de prefose sè fia inse aceste date pentru agricultorulu romanu, nu potem a ne ocupá aci de tote detaliele scientiei; este destulu, daca amu indegetatu numai ce'a ce este esentialu si daca indreptam pre cei ce dorescu a-si cascigá cunoștințe mai speciali in acésta privintia la insi-si autorii, cari au tratatu obiectulu in tote amenuntele sale. Repetam însa că, atât dupa datele scientiei cătu si dupa nenumeratene experientie si incercări, fia-care fruptu are trebuintia de una anumita cantitate de materie nutritorie, că cantitatea acestoru materie este in proportione drepta cu poterea nutritiva a bobeloru, si că, in fine, este necessariu a se inapoiá pamentului materiele supte prin fructe, daca voimur ca pamentulu sè nu scadia in potere si sè nu devina sterilu.

Aceste sunt principiile, dupa cari amu credutu a poté recomandá pentru regiunile séu tienuturile enumerate sub II. rotatiunea d'in cestiu.

(Va urmá.)

VARIETATI.

* (Comunicatiunea cu posta aero-satica.) Administratiunea postale d'in Parisu a tramsu, in decursulu assediului, 54 balone cu aproape 2,500,000 epistole in greutate de 10,000 chilograme. Aceste balone au fostu dupa nume urmatorile: „Neptun“ in 23. sept., „Citta di Fiorenze“ in 25. sept., „Etats-Unis“ in 29. sept., „Celeste“ in 30. sept., „Armand Barbès“ in 7. oct. (cu Gambetta si cu prim'a columba de correspundintia), „Washington“ in 12. oct., „Luis Blan“ in aceea-si dì, „Godefroy Cavaignac“ in 14. oct. (cu Kératry), „Guillaume Tell“ in aceea-si dì (cu Ranc), „Jules Favre“ si „Jean Bart“ in 16. oct., „Victor Hugo“ in 18. oct., „Lafayette“ in 19. oct., „Garibaldi“ in 22. oct., „Montgolfier“ in 25. oct., „Vauban“ in 27. oct. (a cadiutu la Verdun in intrulu luielor prussiane, aeronautili au scapatu inse cu fug'a), „Colonel Charras“ in 29. oct., „Fulton“ in 2. nov., „Ferdinand Flacon“ in 4. nov., „Galilei“ in aceea-si dì (a cadiutu in manile nemtilor), „Ville de Chauteaudun“ in 6. nov., „Gironde“ in 8. nov., „Daguerre“ in 12. nov., „General Uhlrich“ in 18. nov., „Archimedes“ in 11. nov. (a debarcatu in tierele de josu), „Ville d'Orléans“ in 24. nov. (a debarcatu in Norvegia), „Jaquard“ in 28. nov., „Jules Favre II.“ in nov. (se dîce, că ar fi cadiutu in mare), „Franklin“ in 5. dec., „Denis-Papin“ in 7. dec., „General Renault“ in 11. dec., „Ville de Paris“ in 15. dec., („Aeronautul de la Marne“ a cadiutu in ducatulu Nassau si a fostu prinsu de nemti), „Parmentier si Gutenberg“ in 17. dec., „Davy“ in 18. dec., „General Chancy“ in 20. dec., „Levoisier“ in 22. decembrie, „Delivrance“ in 23. dec., „Tourville“ in 27. dec., „Bayard“ in 29. dec., „Armée de la Loire“ in 31. dec., „Newton“ in 4. ianuaru, „Duquesne“ in 9. ian., „Gambetta“ in 10. ian., „Kepler“ in 11. ian., „Generalu Faidherbe“ in 13. ian., „Vaucanson“ in 15. ian., „Post de Paris“ in 18. ian., „General Bourbaki“ in 20. ian., „General Dumesnil“ in 22. ian., „Forricelli“ in 24. ian., „Richard Wallace“ in 27. ian., „General Cambronne“ in 28. ianuaru. 26 d'intre aceste balone se urcara de la statuinea calii ferate de nordu, 3 la a celei de sudu, 3 de pre Montmartre, 2 d'in gradin'a Tuilerielor, 2 d'in bulevardul Italia, 1 d'in Vaugirard, 1 d'in Villette. Afara de acestea s'an mai urcatu „Georg Sand“ in 7. oct., „Liberté“ si „Vilfried de Fonville“ in 17. oct., „Egalité“ in 25. nov., „Le Volta“ in 1. dec. cu eruditulu Ianssen si „La Bataille“ in 30. novembre.

* (Foia Societati i „Romanismul“) de pre lunele novembre si decembre contine urmatorile materie: I. Literatura: Studie a supr'a teatrului (urmare) de N. V. Scurtescu; Poesia poporale a Romanilor (urmare) de Gr. G. Tocilescu. II. Poesia: La unu copilu, de N. V. Scurtescu. III. Istoria: Vechiele relatiuni ale Romanilor cu Anglesii, de M. Missailu; Documente istorice innedite, de la Stefanu celu mare, Barbu banulu Craiovei si Pred'a Buzescu, cu note, d'in collectiunea lui Gr. G. Tocilescu; Vieti'a lui Preda, Radu si Stroia Buzescu, totu de Tocilescu. IV. Instructiunea: Instructiunea publica in România (urmare) de acelu-a-si autoru. Acésta foia, redactata de una comisiune de cinci membri, alesii d'in sinulu societătii, in unire cu presiedintele societătii B. P. Hasdeu, apare una-data pre fa-

care luna, in formatu 8° mare si in marime de la 40—60 cole pre anu. Pretiulu abonamentului este: Pre unu anu 20 lei, pre siese luni 12 lei, pre trei luni 7 lei. — Abonamentele se facu in Bucuresci, la cancelari'a comisiunii de redactiune, callea Mogosoei, Nr. 81.

* (Adicatu nouu.) Dlu Stefanu Potoranu din Bejusiu, comitatulu Biharie, facu dilele aceste censur'a advocatiale d'in legile civili si cambiali. I dorim succesa bunu pre nou'a sa cariera.

* (Se aude) că representant'a cetăti Temisior'a voiesce a alege in siedint'a sa mai de aproape pre marele patriotu frances Leone Gambetta, de representante onorari alu acestei cetăti.

Sciri electrice.

Parisu, 3. martiu. Truppele germane au curatatu asta-di Parisului.

Londonu, 4. martiu. „Times“ anuncia d'in Parisu, că regele Italiei si-a esprimatu, prin una epistola către tiarulu germanu, surprinderea si parerea de reu pentru asprimea conditiunilor de pace. — Totu acestui diuariu i se comunica d'in Berolinu, că Thiers nu voiesce sè inchisia conveniunea de comerciu cu Germania si afila de necesariu, ca Francia sè-si restaureze echilibrul finançiaru prin una tarifa vamala urcata.

Constantinopol, 4. martiu. Marele viziru Ali Pas'a are de cugetu a demissiună. Port'a a svatuitu pre principale Romaniei, ca sè nu se incerce a face schimbări in constituutiune

Roma, 4. martiu. In cercurile politice se vorbesce de unu circulariu alu Papei, prin carele santulu parinte incunosciintieza poterile, că este resolutu a parasi Roma d'impreuna cu cardinalii, abatii, etc. Esercitarea suveranitatii preutesci ar fi incompatibile cu existint'a unei suveranitat straine lumesci in aceea-si cetate.

Viena, 4. martiu. „N. Fr. Presse“ anuncia d'in Berolinu, că la ordinulu tiarului germanu Napoleonu fu incunosciintiatu despre inchiaarea pacii, care pune capetu si captivitatii sale; Napoleonu pleca deci mane in Anglia. — Sub condurera casei Rothschild, a carei membri s'au adunatu in Parisu, se face incercarea, a se solvi primul milliardu de desdaunare inca in lun'a lui martiu. Guvernulu francesu va negociá apoi cu Bismarck ca sè dèe depozite pentru cele-lalte patru miliarde, spre a mediu-loci cătu mai curundu curatirea territoriulu francesu de truppele nemtesci.

Augsburg, 4. martiu. „Augsb. Allg. Ztg.“ semnaleaza nisice stipulatiuni prussiane-rusesci, cari au sè se inchiaia dupa reintorcerea tiarului nemtesci si a lui Bismarck.

Viena, 4. martiu. Imperatulu a ordonatu, ca regimentele Nr. 34 si 20 sè se numesca pre venitoriu; „Vilhelmu I. imperatulu germanu si regele Prusiei“ si „Fridericu Vilhelmu“, principale de corona alu imperiului germanu si alu Prusiei.

Viena, 5. mart. Ministrulu-presedinte cont. Hohenwart confereza in tota dñu'a cu conducatorii cehilor: Rieger, Clam-Martinitz si Creisiovski. — Se vorbesce, că aici se voru forma ministerie separate pentru administratiunea politica a celor trei grupe mari de tiere.

Geneva, 5. mart. Truppele francese, cari au fostu internate in Elvetia, voru pleca mane spre Francia.

Brussele, 5. mart. „Nord“ raporteaza d'in Bordeaux că, conchidiendu d'in parerile deputatilor, Francia va remané republica moderata. Inchiaarea definitiva a pacii va urma in dñe de la 10 pâna in 13. martiu; Jules Favre va fi singurul representante alu Franciei.

Bordeaux, 5. mart. Thiers a insarcinatu pre architectulu Joly, ca sè caute in Versail'a localitati pre sem'a Adunarii natuunale, care se va muta acolo.

Bordeaux, 5. mart. In urm'a consiliului ministerialu de ieri s'a laftu fam'a, că Adunarea natuunale se va muta preste 4 sau 5 dñe la Versail'a. Versail'a este cetatea, de unde Adunarea natuunale pote sè guverneze tier'a fără a se espune pressiunei vre-unei rescole. — Comandantele supremu alu gardei natuunale, Aurelles, a plecatu vineri ser'a la Parisu. Generalulu Bourbaki se afia de presinte in Besançon; ran'a i s'a vindecatu mai de totu.

Parisu, 5. martiu. Irritatiunea poporului s'a alinat. Una intruire a delegatilor adunarii parisiane voiesce ca, la casu candu Francia se va dechiará de monarcia, Parisulu sè-si retiena form'a republicana de guvernare.

Bordeaux, 6. mart. „Tagespresse“ comunica, că in Parisu ar fi eruptu una rescola, crea a facutu unu asaltu a supr'a fabricei de păvere (erba) de pusca din cauza acésta s'au donat 30,000 fetiori de la Poitiers la Parisu.

Bordeaux, 6. martiu. Principele Nosil'sa numitul consulu in Petropole si Vogue in Constantinopole.

Versailles, 6. martiu. Retragerea trupelor nemtesci s'a inceputu; Moltke se va reintorsa.

Florentia, 6. martiu. Diferint'a italiana tunesa s'a complanatu in urm'a unei conventiuni subsemnate de Hussein. Dupa ratificarea ei prin vice-regale, raporturile diplomatici se voru susține de nou.

Londonu, 6. martiu. In Chislehurst accepta sosirea neaménata a lui Napoleonu.

Londonu, 6. martiu. „Times“ comunica. Trupurile nemtesci se retragu d'in Mont Valeriu si d'in celealte forturi parisiane in 7. martiu d'in Rouen in 12. si de pre tiermurulu stangu al fluviului Sein'a in 19. martiu.

Dresden, 6. martiu. Dupa diuariul Dresd'a oficierii francesi captivi precum si garda mobile se potu reintorce numai decâtul in patrii loru pre spesele propriu.

Munich, 6. martiu. Concediarile truppelor d'in garnisone s'au inceputu; oficierii captivi prima concessiunea d'a merge unde voru voi; pri gatirile pentru transportarea truppelor se vor face cătu mai curundu.

Viena, 6. martiu. Consululu rusesti de aici Nowikoff si-a esprimatu mirarea, că schimbării din urma a sentiemintelor amicabile intre tiarul rusesti si prusescu i se atribue una deosebit importanta politica, si a asiguratu, că tote faimetatea noile stipulatiuni politice sunt cu totul inventate.

Bordeaux, 6. martiu. Una depesia fotografica a lui Favre invita pre membrii guvernului si Adunarea natuunale, ca cătu mai curundu se mute la Parisu; elu spera, că astu-feliu se linisce poroziunea parisiana. — In urm'a acestui invitari Thiers a propus, ca Adunarea se a mute in unu locu d'in apropiarea Parisului. Propunerea lui Thiers se discute.

Roma, 6. martiu. Pap'a tienu ieri una acutiu forte veheminta contra guvernului italic.

Londonu, 6. martiu. Disraeli va interesa guvernulu in camer'a representantilor daca are cunoscintia despre una conventiune intre Rusia si Prusia, inchisata in anulu espirat cu privire la resbelulu d'intre Francia si Prusia si daca a fostu informatu despre acésta, candu tramisu pre lordulu Russel la Versail'a pentru se consultá cu Bismarck.

Londonu, 6. mart. „Times“ comunica. Generalulu Valden statorescu cu statulu general prusescu lini'a de reintorcere a francesilor si ca de retragere a truppelor nemtesci, pentru a se evite una lovire. — Decretul prin care se proclama detronisarea lui Napoleonu s'a publicat in tote comunele. — In Havre si latitu fam'a, că sambeta a avutu locu in Paris una lupta pre strade.

Bordeaux, 7. martiu. (Adunarea natuunale.) Louis Blanc a propus in siedint'a de ieri ca membrii guvernului pentru aperarea natuunale se traga le respundere cu privire la modulu cum si au esseritit poterea de la incepitulu assedului si pâna la capitulatiunea Parisului. — Decluz propune, a-i acusá de les'a-patria si a-i incarcen.

La propunerea lui Thiers adunarea trece in sectiuni pentru a se consultá asupra cestiunii relativ la transferarea adunarii natuunale.

Viena, 7. martiu. Diuariul „Wiener Tagblatt“ comunica, că negociațiile cu conducatorii cehilor s'au inchisatu ieri fără neci unu rezultat. — Dupa „Morgenpost“ Rieger fu imbatut cu unu portofoliu ministerialu. — Rieger, Smolka si Stratimirovics se consultara asta-di in privire unui congresu slavu.

Burs'a de Vien'a de la 5. martiu 1871.

5% metall.	58.80	Londra	124.30
Imprum. nat.	68.30	Argintu	122.—
Sorti d'in 1860	95.60	Galbenu	5.85
Act. de banca	725.—	Napoleond'or	9.90
Act. inst. cred.	255.20		

Propriet., edit. si red. respondiet.: ALES. ROMANU